

Rákosmenti zrínyis diákok Dél-Erdélyben és a Bánságban barangoltak...

A Budapest XVII. Kerületi Zrínyi Miklós Általános Iskola hetedik osztályos gyerekei immáron negyedik alkalommal lépték át Magyarország mai határát a szomszédos országok magyarlakta vagy magyar emlékeket hordozó területei felé a Határtalanul! pályázatnak köszönhetően.

„Expedíciónk” első napját Aradon kezdtük, ahol a szabadságharc hős tábornokainak emlékhelyeinél elhelyeztük koszorúinkat. Különös élmény volt felkeresni a vesztőhelyet és a teret, ahol ismét állhat tábornokaink szép emlékműve.

Máriaradna viszonylag kevés mai magyar ember számára ismert Mária-kegyhely. Gyerekeink őszinte csodálattal nézték a felújított, napfényben ragyogó kis bazilikát és a rendházat.

Utunk következő állomása Marosillye volt, ahol Bethlen Gábor erdélyi fejedelem szülőházában kialakított emlékhelyet kerestük fel. A történelmi előadás figyelmes meghallgatása után itt is elhelyeztük iskolánk megemlékező koszorúját. Szomorúan jártuk körül a kertben lévő Kászoni család lepusztult, omladozó kis kastélyát, udvarházát.

A dévai vár gyalogos meghódítása a tűző napon nem bizonyult könnyű feladatnak, de a fentről kitarulkozó látvány kárpótolt a fáradozásért mindnyájunkat.

Első napi szállásunk Csernakeresztúron volt, magyar családok által üzemeltetett panziókban, vendégházakban. A bukovinai csángó magyarok rend- és vendégszeretete példaértékű. A szorgos, egész napos munkálkodást mutatták a rendezett konyhakertek, a tiszta, jól felszerelt szobák, a háztáji élelmiszerek.

Második nap reggel a csernakeresztúri tájház megtekintése után Dévára utaztunk, hogy a Téglás Gábor Elméleti Líceum hasonló korú diákjaival találkozzunk. Emléklapot és néhány ajándékkönyvet adtunk át az intézmény igazgatójának, aki rövid beszédben köszöntött minket. A gyerekekkel beszélgettünk, majd labdarúgó mérkőzést játszottunk, amelyet erős küzdelemben, de jókedvűen 6:5 arányban elvesztettünk.

Vajdahunyad várában járni mindig felemelő élmény a környező – ma már fogyatkozó – vasgyári emlékek ellenére. A Hunyadi család ősi fészkeben – idegenvezetőnk segítségével – sok helyi anekdotával, hagyománnyal, valós történet ismeretével lettünk gazdagabbak.

Hátszeg felé folytattuk utunkat. Itt megállva ismertettük a gyerekekkel és a felnőtt túratársakkal báró Nopcsa Ferenc paleontológus munkásságát és az itt fellelt erdélyi dinoszauruszok történetét. A város főterén sikerült fellelni azt az öntöttvas ivókutát, amely a múlt század elején készült Budapesten és túlélte a történelmi viharokat.

Herkulesfürdő felé haladva – a busz ablakából – több helyen megcsodálhattuk a környező hegyek magasabb völgyeiben felbukkanó hófoltokat. (Szörényi havasok, Szár-hegy, Retyezát) A Mehádiai hegység déli bejáratánál lévő egykori híres monarchia béli fürdővárost gyönyörű napsütésben értük el. A szálláshely elfoglalása előtt rövid sétát tettünk a régi városrészben. A régi – egykor szépséges – épületek rendkívül lepusztult állapotban vannak. De még így is el tudtuk képzelni, milyen lehetett az élet a fürdők virágkorában. A táj, a sziklafalak, a völgyek, az élővilág ma is csodálatos. A városban is vannak reménykeltő próbálkozások, hogy Herkulesfürdő újra a régi fényében tündökölhessen.

Túránk harmadik napján igazi természeti csodák látványában részesülhettünk. Az Al-Duna felé haladva egy rövid gyalogtúra után káprázatos sziklafal tetejéről pillanthattunk le a Nagy –

Kazán szorosban zölden hömpölygő Dunára. A sziklafal élővilága is rendkívül gazdag volt. A Repedésekből kinövő pikkelypáfrányok között fali gyíkok és nászruhás zöldgyíkok cikáztak. A tölgy és orgonabokrok között hatalmas nagy szarvasbogarak közlekedtek.

Az Al-Duna szűk sziklás völgyében a folyó mentén folytattuk utunkat ahol egy hatalmas faragott mészkőtábla örökíti meg Baross Gábor és Szapáry gróf emlékét. Az emléktáblától nem messze a szerbiai oldalon lévő Galambóc várát tekinthettük meg a romániai oldalon lévő Szent-László-vár alól. Orsovára visszatérve hajóra szálltunk és egy három órás vízi úton csodálhattuk meg a Kis- és Nagy-Kazán-szoros hatalmas sziklafalait és zöldellő erdeit.

Orsován Szemere Bertalan a Cserna folyó torkolata alatt emelkedő Allion hegy tövében ásta el a magyar Szent Koronát, amelyet 1853. szeptember 8-án találtak meg. Szemerkélő esőben kerestük fel azt az új, modern római katolikus beton templomot, ahol a Szent Korona emléktábla található.

A hazaindulás napján – észak felé tartva – még a hegyek között haladva megálltunk és megtekintettük Európa egyik legszebb „kis vízesését”, a Bigéri vízesést. Itt – külön ajándékként – a nálunk nagyon ritka, vízirigók fürdőzését is megfigyelhettük.

A Bánság központjának tartott Temesváron igazi városnéző kiránduláson vettünk részt. Három tér épületeinek történetén keresztül ismertük meg a város elmúlt évszázadainak történelmét. Igazi nagy forgalmú nagyvárosi életet láttunk itt a monarchia idejéből származó mives épületekkel, a szocializmus idejét idéző tömbépületekkel, üzletekkel, éttermekkel, sétáló utcával, magyar nyelven is játszó színházzal. (Csiki Gergely Színház)

Nagyszentmiklóson, Bartók Béla szülőhelyén megkoszorúztuk a zeneszerző szobrát a Nákó kastély mellett. A szobor körül magyar népdalok éneklésével is tiszteltünk Bartók Béla emléke előtt.

Kiszombornál átlépve a határt igazi égi háború vihar és zivatar köszöntötte hazaérkezésünket. Csodálatosan gazdag utunk volt. Mindenkinek ajánljuk, hogy ha lehetősége van rá, járja végig ezeket a területeket. Utazásunk az Emberi Erőforrás Minisztériuma és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő (EMET) támogatásával valósult meg. Köszönjük ezt a páratlan lehetőséget!